

Molnár Tamás
közjegyző, Debrecen
ORCID: -

SAJTÓSZEMLE

**Szivós Kristóf: Az egyszerűsített polgári per bevezetéséről című,
a Jogtudományi Közlöny, 2026. 5. számban megjelent cikkéről**

PRESS REVIEW

**Kristóf Szivós's article titled "Remarks on the Introduction of
the Simplified Civil Procedure" published in 2026 issue 5 of
Jogtudományi Közlöny**

[DOI: 10.66103/KK.2026.2.7](https://doi.org/10.66103/KK.2026.2.7)

A tanulmány egy új, a vagyoni jogi perekben alkalmazható differenciált perrend, az egyszerűsített polgári per szabályozását elemzi kritikai élel. Az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) több rendelkezését is módosította, amelyek között megtalálható az egyszerűsített polgári per bevezetése is (Pp. Nyolcadik/A Rész).

A bevezetésben a szerző kiemeli, hogy a jogalkotás és a perjogtudomány időről időre felveti az eljárások gyorsításának szükségességét. A polgári perrendtartás új kódexének megalkotásával az eljárások gyorsításának igénye továbbra is fennmaradt, amelynek egyik legújabb eleme az egyszerűsített polgári per jogintézményének bevezetése. Jogtörténeti előzményként az ügyvédkényszerrel járó formalizált, írásbeli perrend és a szóbeliség, közvetlenség, nyilvánosság elveire épülő, azonban a nem kötelező jogi képviselési perrend szabályai állíthatóak szembe. Az eljárások egyszerűsítésére való törekvés eredményének az ún. sommás perrendek megalkotása tekinthető.

A tanulmány első részében a szerző az eljárásgyorsítási igény kérdéskörét taglalja. A Módtv. preambuluma való hivatkozás szerint a jogalkotó az egyszerűsített polgári per intézményét az igazságszolgáltatás hatékonyságának növelése

érdekében vezette be, amelyet az írásbeliség biztosít. A szerző állítása szerint a jogalkotó a hatékonyság fokmérőjének a gyorsaságot tekinti, párhuzamba állítva a Pp. jelenlegi felfogását, amely a perkoncentráció elvén keresztül valósul meg: a cél a jogvita egy tárgyaláson való elbírálása. Ezzel szemben a szerző a polgári per feladatának inkább a jogvita rendezését tartja elérendő célnak, vagyis az eljárás rendeltetésének.

A szerző hivatkozásként említi a Módtv. miniszteri indokolását, amely szerint kétségkívül szempontként jelenik meg a perek gyors lezárása a gazdaság teljesítőképeségének pozitív hatása miatt, mivel a gazdálkodó szervezetek kintlévőségeik behajtása a fejlődésük érdekét szolgálja. Kiemeli azonban, hogy az üzleti tevékenységet végző gazdálkodó szervezeteknek – egyfajta üzleti kockázatként – számolniuk kell azzal, hogy az állami úton való magánjogi igényérvényesítésük hosszabb időt is igénybe vehet. Megítélése szerint tehát a perjogi jogalkotónak e téren nincs feladata, a hosszabb igényérvényesítési idő a gazdasági élet természetes velejárója.

A végrehajtható döntésekhez való lehető legrövidebb időn belüli jutást a szerző számos nemzetközi instrumentum és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti észszerű időn belüli elbírálás követelménye szemszögéből is megvizsgálta. A szerző a Pevtv.¹ rendelkezéseit hivatkozva kijelenti, hogy főszabály szerint – tehát a vagyoni jogi perekben – az elsőfokú eljárás időtartama akkor minősül időszerűnek, ha az nem haladja meg a harminc hónapot, azaz a két év hat hónapot. Ez az az időtartam, amely feltétlenül elégséges, és amelynek túllépését a bírósági eljárás tekintetében objektív szempontból olyannak kell tekinteni, amely alkalmas az alapvető jog megsértésére. Mindezekből vezeti le azt a szerző, hogy az eljárások folyamatos gyorsítása iránti igény nem támasztható alá, az egyszerűsített polgári per megalkotásának nem volt szükségszerűsége.

Az egyszerűsített polgári per szabályainak alkalmazását a felek közös megegyezésén alapuló szerződéses kikötése alapján teszi lehetővé a hatályos perrendtartás.² A szerző álláspontja szerint elmondható, hogy általánosságban minden vagyoni jogi perben kiköthető az alkalmazása, alakiségéhez írásbeli szerződésben való érvényes kikötés szükséges.

A tanulmány második része az eljáró bíróság intézkedési kötelezettségét taglalja. E kötelezettségek kétirányúak lehetnek: egyrészt eljárásjogi, másrészt ügyviteli jellegűek. Ezzel kapcsolatban a szerző a bíróság intézkedési kötelezettségének határidejét elemzi. Megemlíti, hogy polgári perekben a bíróság általános intézkedési kötelezettsége főszabály szerint harminc nap.³ Ezzel szemben az

1 A polgári peres eljárás elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. § (2) bekezdés *a*) pontja.

2 Pp. 591/B. § (1) bek.

3 Pp. 110. § (1) bekezdés *a*)-*c*) pontok.

egyszerűsített polgári per esetén soronkívüliséget ír elő a Pp., így az általános intézkedési kötelezettség határideje legfeljebb nyolc nap. A soronkívüliség a teljes eljárás során érvényesül.

A szerző szerint a soronkívüliség jogszabályi elrendeléséhez különös indok szükséges, amely lehet vagy az eljárás tárgyául szolgáló jogviszony specialitása, vagy az eljárásban bármilyen módon érintett jogalany különleges jogi helyzete. Ezzel ellentétben ebben az eljárásban ezek a körülmények nem állnak fenn, ugyanis a felek döntésén múlik, hogy ezt az utat választják igényeik érvényesítésére.

A tanulmány harmadik része a szóbeli tárgyalás hiányának kérdését elemzi. Egyszerűsített polgári perben nincs helye tárgyalás és meghallgatás tartásának. A szerző szerint a szóbeliségnek garanciális szerepe van, hiszen a bíróság és a felek közötti közvetlen kommunikáció számos előnnyel jár. Tárgyalás nélkül a szóbeliség mellett a nyilvánosság és a közvetlenség elvei sem jutnak érvényre. Az írásbeli eljárás titkossága miatt a nyilvánosság nem tekinthet be az eljárás irataiba. A szóbeli tárgyalás előnye az is, hogy a felek a beadványaikban foglalt esetleges pontatlanságaikat, nem egyértelmű nyilatkozataikat a szóbeli tárgyaláson korrigálhatják. A szóbeliség hiánya pedig végső soron helytelen bírói döntéshez is vezethet.

A szerző tanulmányának negyedik részében a perek duplázódása kockázatának kérdését taglalja. Ennek kockázata azért merülhet fel, mert az egyszerűsített polgári perben a Pp. keresethalmazat, viszontkereset vagy beszámítás alkalmazását nem teszi lehetővé, amelyet a szerző nem tart elfogadható megoldásnak. Ennek indokaként előadja, hogy a magánjogi jogvitákban számos esetben fordul elő, hogy ugyanazon jogviszonyból eredő több igény is keletkezik. Amennyiben a felek között több igény érvényesítése is felmerül, úgy külön-külön perben tudják ezt érvényesíteni, amely következtében ismét megszorodhatnak a perek számai, nem beszélve arról, hogy a jogi képviselő kötelező volta miatt a perköltség is növekedhet.

A tanulmány foglalkozik továbbá az egyszerűsített polgári perben a bizonyítási eljárással kapcsolatos szabályozással is. Elsőként leszögezi, hogy kizárólag okirati és szakértői bizonyításnak van helye, amely a modern polgári per szabad bizonyítás elvére épülő rendszerével ellentétes. A szerző szerint az új szakértő kirendelésének korlátozottsága is különös veszélyt hordoz magába. A szakvélemény kiegészítése is kizárt. Aggályosság esetén így nincs megfelelő szakvélemény, vagyis végső soron a bíróságnak kell a szakkérdést megítélnie.

Végezetül a jogintézménnyel kapcsolatban összegzi az észrevételeit a szerző. Álláspontja szerint az új pertípus által elérni kívánt célok jogpolitikai szempontból érhetőek a pertartamok csökkentése érdekében, azonban szakmai szemmel nézve nem. Az új pertípus pozitívumaként a szerző a mesterséges intelligencia lehetőségének a polgári igazságszolgáltatásban való bevezetését emeli ki.